Силабус курсу

Теорія і практика перекладу

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (французька)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Французька мова і література)»
Компонент освітньої програми: вибірковий
Рік підготовки, семестр – 3 рік, 5 семестр
Кількість кредитів – 3
Мова викладання: французька
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно розкладу

Керівник курсу

Докт. філол. наук, проф. Косович Ольга Василівна

Контактна інформація: olgak2270@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Курс «**Теорія і практика перекладу**» передбачає ознайомлення студентів з теоретико-історичною основою розвитку перекладу і перекладознавства в Україні та у Франції. Практичний бік курсу зосереджено на ознайомленні зі всіма типами перекладу та спробі їх практикування із послідовним вдосконаленням. Лінгвістичний компонент курсу допоможе студентам глибше засвоїти та вдосконалити практичні вміння у сфері різних видів перекладу. Програма призначена для студентів денної форми навчання. Курс зосереджено на розвитку теоретичних знань з перекладу в його нормативному і теоретичному аспектах, вироблені практичного застосування перекладацьких засобів в спробах усного послідовного, а також письмового перекладів з французької та на французьку мову.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції	**семінари**	**сам. робота**			
Змістовий модуль 1 **Історія перекладу в Україні та Франції. Перекладознавство як наука про переклад. Українські та французькі надбання в перекладі і перекладознавстві.**					
4	4	10	1. La traduction littéraire.	Знати особливості літературного перекладу, розуміти якими письменницькими здібностями повинен володіти перекладач.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань.
4	4	10	2. La traduction poétique.	Знати особливості перекладу поетичних творів як особливого виду художнього перекладу.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань.
2	2	5	3. Les transformations dans la traduction.	Знати типи перекладацьких трансформацій, особливості функціонування трансформацій при перекладі різножанрових текстів	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань.
Змістовий модуль 2 **Практика різних видів перекладу**.					
4	4	10	4. La traduction des calembours et des jeux des mots.	Знати особливості перекладу каламбурів, знати і практично володіти основними засобами його передачі, прийоми перекладу каламбурів.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань.
4	4	10	5. Les phraséologismes dans la traduction.	Знати основні шляхи, методи, способи перекладу фразеологізмів, розуміти труднощі їх перекладу.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань.
2	2	5	6. Les onomatopées dans la traduction.	Знати особливості адекватного перекладу фонетичного стилістичного засобу ономатопеї, знати трансформації перекладу звуконаслідування.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань.

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК5	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й інтерпретації інформації з різних джерел, дотримуючись норм академічної доброчесності.
ЗК11	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
ФК3	Здатність формувати іншомовну комунікативну компетентність учнів використовуючи традиційні та новітні теорії, принципи, напрямки, методи і технології в галузях педагогіки, психології, лінгвістики, методики навчання іноземних мов.
ФК5	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, зарубіжної літератури.
ФК7	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем, Інтернет-ресурсів, мобільних застосунків та цифрових технологій для вирішення теоретичних і практичних завдань у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
ФК14	Здатність брати участь у різних формах професійної комунікації (семінари, конференції, засідання методичного об'єднання, круглі столи, вебінари, дискусії тощо), застосовувати знання з психології, педагогіки, мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов.
ФК15	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати.
	Програмні результати навчання
ПРН5	Знати й розуміти функціональні особливості іноземних мов, історію мов, літературні явища та вміти застосовувати ці знання у комунікації та професійній діяльності.
ПРН8	Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час освітнього процесу.
ПРН9	Аналізувати мовні явища і процеси рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію на структурному рівні.
ПРН10	Забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.
ПРН12	Використовувати онлайн-сервіси, застосунки, відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну досвідом з дотриманням академічної доброчесності.
ПРН13	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН14	Здійснювати наукові дослідження (мікродослідження) у галузях психолого-педагогічних дисциплін та фахових методик.
ПРН16	Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, реалізовувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

Літературні джерела

1. Гак В.Г., Львин Ю.И. Курс перевода. Французский язык. М., 1980. 256 с.
2. Кириленко К.І., Сухаревська В.І. Теорія та практика перекладу. К.: Нова книга, 2003. 147 с.
3. Коптилов В. В. Теорія і практика перекладу. К., 2002. 190 с.
4. Миньяр-Белоручев Р. Н. Курс устного перевода. М.: Московс. лицей, 2000. 144 с.
5. Печко Н.М. Теорія та практика перекладу. Луцьк: Волинь Поліграф, 2013. 96 с.
6. Скворцов Ч. П. Учебник по устному последовательному переводу. СПб.: Союз, 2002. 157 с.
7. Стрілець-Запотічна Н.Я. Переклад науково-технічної літератури [Текст] : навч. посіб. для студентів 5-го курсу фр. філології. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Каф. фр. філології. Львів : Сорока Т. Б. [вид.], 2014.
8. Терехова С.І. Вступ до перекладознавства. Сучасні проблеми і теорії. Діяльність перекладача. Основи техніки перекладу. Київ: Видавничий центр КНЛУ. 2002.
9. Федорова Л.О. Аспектний переклад: французька та українська мови. К.: Вид. центр КДЛУ, 1999. 137 с.
10. Федорова Л. О. Усна комунікація і переклад: навчальний посібник. К.: Вид. центр КДЛУ, 2000. 92 с.
11. Чередниченко О.І. Про мову і переклад : Київ: Либідь. 2007.
12. Чередниченко О.І., Коваль Я. Теорія і практика перекладу. Київ: Либідь. 1995.
12. Щетинкин В. Е. Пособие по переводу французского языка на русский. М.: Просвещение, 1987. 160 с.
13. Ana Gutu. Théorie et pratique de la traduction. Chişinău. 2007.
14. Anthologie de la littérature française. Paris: Belin, 2007. 368 p.
15. Tcherednytchenko O., Koval S. Théorie et pratique de la traduction. К.: Либідь, 1995. 319 с.
13. Vocabulaire expliqué du français. CLE International. Niveau intermédiaire. 2004.

Допоміжна

1. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика. СПбГУ: Союз, 2003. 288 с.
2. Гак В.Г. Теория и практика перевода. М., 19781. Жолдак Б. Під зіркою Лукаша. Київ : Дух і Літера. 2018.
3. Камю А. Вибрані твори у трьох томах. Харків : Фоліо. 1997.
4. Косович О.В. Мовні перетворення. Тенденції до оновлення вокабуляру. Сучасні лінгвістичні парадигми: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Бахмут, 11 квітня 2019 р. Бахмут, 2019. Вип. 5, с. 68-70.
5. Косович О.В. Мовна лакунарність як перекладацька проблема (спроби класифікації лакун). Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць / за заг. ред. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. К.: Аграр Медіа Груп, 2019. С. 205-211.
6. Косович О.В. Соціолінгвістичні параметри вивчення іншомовних запозичень. Комунікативний дискурс: наукова рецепція та стилістика перекладу: зб. матеріалів Всеукраїнська наук.-практ. конф., присвяченої 80-річчю від дня народження Василя Стуса, Київ, 15-16 березня 2018 р. К.: Міленіум, 2018. С. 98-99.
7. Косович О.В. Декодування етнокультурної семантики лакунарних мовних одиниць у французькій та українській мовах. Проблема вивчення. Сучасні методики навчання іноземних мов і перекладу в Україні та за її межами: тези І Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м.Переяслав, 3 грудня 2019 р.) гол. Редактор К.І. Мізін. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький держ. Пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. Переяслав, 2019. С. 242-246.
8. Косович О.В. Словник неозапозичень у французькій мові. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. 56 с.

9. Косович О.В. Лексичні заміни як основний спосіб перекладу гри слів у французькій мові. Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць / за заг. ред. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. К.: Аграр Медіа Груп, 2020. С. 203-207.

10. Косович О.В. Ужиток іншомовних слів: логіка мови чи данина моді. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. Випуск 44. Одеса: МГУ, 2020. С. 35-36.

11. Косович О.В. Адаптація англійських запозичень у морфологічному аспекті в словнику сучасної французької мови. «Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика». Том 32 (71) № 4, 2021. Київ, Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 368-277.

12. Косович О.В., Дребет В.В., Пежинська О.М. та інш. Дихотомія «мова - дидактика» у перспективі сьогодення: монографія. За ред. О. Косович. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2021. 176 с.

13. Матвиишин В.Г. Бизнес курс французского языка. К., 1999.

14. Микола Лукаш. Від Боккаччо до Аполлінера. Майстри поетичного перекладу. Київ: Видавництво художньої літератури «Дніпро». 1990.

15. Моріак Ф. Поцілунок. дарований прокаженому. Київ : Видавництво «Основи». 1994.

16. Савчин В. Микола Лукаш – подвижник художнього перекладу. Львів : Літопис. 2018.

17. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. СПбГУ: 2002. 416с.

18. Французька п’єса XX століття. Театральний авангард. Київ : Видавництво «Основи». 1993.

19. «Українець Микола Лукаш є найбільшим світовим перекладачем». Інтерв’ю з Б. Жолдаком. Youtube. 2018.

20. Kosovych O. Difficultées de traduction des pseudo-équivalents en Ukrainien en en Français. II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку», 15 березня 2019 р. С. 94-95.

21. Kosovych O. Principles of metaphors translation in the work of art (on the example of Agatha Christie’s novel “Five pigs”). Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку» (18 березня 2021 р.). ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. Переяслав, 2021. с. 186-191.

22. Ricoeur Paul. Sur la traduction. Bayard, Paris, 2004

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Автентичні фахові тексти для перекладу.
URL: http://www.technoscience.net/?onglet=articles;
http://www.compositec.com/;
http://uk.wikipedia.org/wiki/;
http://fr.wikipedia.org/wiki/Turbor%C3%A9acteur
www.societetraduction.fr
www.caliope-interpreters.org
www.global-translation.ch
www.radiosvoboda.org
www.litgazeta.com.ua
2. Електронні фахові словники.
URL: http://www.multitran.ru/c/m.exe?a=5&s=searches;
http://gdt.oqlf.gouv.qc.ca/;
http://www.culturecommunication.gouv.fr/Thematiques/Langue-francaise-et-languesde France/Politiques-de-la-langue/Enrichissement-de-la-langue-francaise/FranceTerme.

Політика оцінювання

- **Політика щодо реченця та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (теми 1 – 3) – усне опитування, виконання практичних завдань і вправ, розв'язання тестів	30
Змістовий модуль 2 (теми 4 – 6) – усне опитування, виконання практичних завдань і вправ, розв'язання тестів	30
Індивідуальна письмова робота	15
Залік (теми 1-6) – усне і письмове опитування	25

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	зараховано
B	85-89	зараховано
C	75-84	зараховано
D	65-74	зараховано
E	60-64	зараховано
FX	35-59	не зараховано
F	1-34	не зараховано